

Hun brenner av forelskelse – til jobben

Arbetsförmedlingens generaldirektör Angeles Bermudez-Svankvist hadde knapt satt seg i stolen før en nasjonal beredskapsorganisasjon var på plass. Hun har ledet virksomheter gjennom kriser før. En bakgrunn fra sivilforsvaret er også god å ha når hun skal håndtere virkningene av finanskrisen.

Angeles Bermudez-Svankvist, generaldirektør for Arbetsförmedlingen

Foto:
 Henrik
 Montgomery /
 SCANPIX

Å si at hun er forelsket i jobben er knapt en vanlig måte å uttrykke seg på for en toppleder, men Angeles Bermudez-Svankvist gjør det. Ikke bare det; ifølge henne selv er hun både handlekraftig, karismatisk og godt likt som leder.

Da hun begynte i Arbetsförmedlingen 1. september, kom hun fra en stilling som administrerende direktør for S:t Eriks ögonsjukhus i Stockholm. Før det ledet hun Folk tandvården i Stockholms län. I 1999 ble Angeles Bermudez-Svankvist utropt til Årets Chef. Hun har også skrevet boken "Mangement by Love", som handler om å lede virksomheter som preges av mangfold når det gjelder alder, sosial og etnisk bakgrunn. Ett credo er at arbeidsplassen må

avspeile sammensetningen i befolkningen for øvrig.

Men en handlekraftig og karismatisk leder behøver ikke være godt likt, hvordan vet hun at hun er det?

- Ja, alle virker i hvert fall glade – jo, jeg får respons. Jeg reiser nå rundt og treffer alle mine medarbeidere. Jeg har truffet 4000 til nå, prater om framtiden, om finanskrisen, om nasjonal beredskapsorganisasjon og jeg prater om vårt oppdrag. Da jeg var i Luleå, var det en som reiste seg og sa: "Jaa, dette var det beste jeg har hørt på ni år." Og det er jo en bekreftelse. Da blir man varm om hjertet. Jeg begynte nesten å gråte da han sa det.

En god match

Oppdraget hun er satt til å løse går langs to hovedspor. Det ene er å finne en god match mellom arbeidssøker og arbeidsgiver, få ned antallet personer som står lengst fra arbeidsmarkedet, som ungdom, nyankomne innvandrere, langtidssyke og funksjonshemmete. Det andre er å hjelpe dem som nå mottar varsel om permitteringer.

Ifølge Arbetsmarknadsrapport 2008:2 blir omtrent halvparten av de ledige jobbene meldt til Arbetsförmedlingen. I tredje kvartal i 2008 hadde 88 % av arbeidsgiverne som hadde meldt fra om ledige stillinger også fått et tilstrekkelig antall kvalifiserte søkere.

At ikke alle jobber fikk nok søkere, skyldes mangel på kvalifikasjonene det ble søkt etter.

Det finnes alltid et visst etterslep på arbeidsmarkedet når konjunktorene endrer seg. Det tar tid før arbeidsgiverne reagerer. Det er derfor for tidlig å spore virkningene av finanskrisen fullt ut. Men ifølge statistikken fra Arbetsförmedlingen fikk 19500 personer varsel om permittering i løpet av oktober måned, mot 3103 personer i samme periode i 2007.

Nasjonal beredskap

Når varslene strømmer på, er det vanskelig å holde oversikt over situasjonen. For at ikke de store tallene skulle ta all oppmerksomheten, innrettet Arbetsmarknadsförmedlingen en nasjonal beredskapsorganisasjon, forteller Angeles Bermudez-Svankvist.

- Vi jobber på nasjonalt nivå, da er det sånn at uansett hva som hender i dette landet, så skal alle behandles likt. Det betyr at det er like viktig hva som skjer i Blekinge som i Västra Götaland. Når 300 varsles i en liten bygd, kan det være like ille som at 3000 varsles et annet sted. Det var derfor denne nasjonale beredskapsorganisasjonen ble skapt. Ambisjonen er å få en rask og kontinuerlig oversikt over situasjonen rundt om i landet for å kunne ta stilling til hva vi skal gjøre med situasjonen. Vi

Av:
 Berit Kvam

må jobbe rettferdig og demokratisk når vi er en myndighet som dekker hele Sverige.

Da varselbølgen i bilindustrien kom, etablerte hun og medarbeiderne kontor på Volvo slik at virksomheter som har behov for arbeidskraft kan henvende seg dit direkte.

Det må ha vært en tøff start, med finanskrisen som kom så raskt på?

-Ja. Men det har vært en morsom start. Jeg søkte jo faktisk denne jobben selv. Sendte inn en søknad. Jeg mener at dette er viktige spørsmål for Sverige, og det er spørsmål som jeg brenner for. Jeg kan arbeidsmarkedspolitikk, jeg vet hvordan systemet fungerer, jeg liker å jobbe nær politikerne, jeg har vært arbeidsgiver og direktør før - snudd organisasjoner og gjort ekstraordinære innsatser. Jeg synes om menneskeintensive organisasjoner, og jeg brenner for oppdraget mitt, faktisk sånn at jeg nesten blir forelsket i jobben.

Utenforskapet

Da jeg møtte Angeles Bermudez-Svankvist første gang var det i forbindelse med den nordiske konferansen "Strategier for å møte den demografiske utfordringen – mobilisering av arbeidskraft eller arbeidskraftinnvandring". Som deltaker i paneldebatten var det utenforskapet som opptok henne. På en ekspressiv måte og med dansende bevegelser la hun fram budskapet om at alle, og i hvert fall langt flere enn dem som arbeider i dag, kan klare en jobb hvis de blir hjulpet på en bedre måte. Når jeg nå møter henne, har finanskrisen, med stort alvor, overtatt arenaen, og hun har fått en rynke mellom brynene.

- Ja, ler hun. - Men den har jeg hatt før.

- Det er fortsatt virksomheter som har behov for arbeidskraft, vi må ikke glemme det. I Norbotten er det ganske mange jobber, i gruen i Kiruna, det finnes jobber i andre nordiske land, og det finnes jobber i ulike bransjer, maskinteknikere, IT teknikere, helse og omsorg, førskolelærere, psykologer, sosionomer... vi fikk inn 40.000 jobber sist uke så det står ikke stille. Men vanskeligheten i denne situasjonen er at de som står lengst utenfor, må vente igjen. Og det er min uro, sier hun og puster dypt før hun utbryter:

"Hur ska jag axla det?"

"Jag är jätteorolig!"

Samfunnets svik

- Ettersom jeg synes at vi definitivt har mislyktes med å ta hånd om mennesker som står utenfor samfunnet, så er mitt mål å få med alle på toget. Jeg tenker på ulike innvandrergupper eller folk med annen etnisk bakgrunn, og svenske som ikke har kommet inn i arbeidslivet, selv om de har vært registrert her i flere år, mennesker med utdanning som ikke har fått jobb, selv om de har en gedigen kompetanse, ungdommer som ikke kommer inn, som ikke har avsluttet skolen, og som ikke får jobb - det er noe å bite i, det er en tøff utfordring.

- Dette må vi fortsette å jobbe med. Vi må se på hvordan andre land gjør det, og lære av dem, for eksempel Norge. Jeg har ikke løsningen, men vi kan hjelpe hverandre.

Samler troppene

Hun har mange ting på gang, blant annet hvordan Arbetsförmedlingen kan yte bedre service og få bedre kontakt med arbeidsgiverne.

- Vi skal ha åpent lørdag og søndag for å invitere arbeidsgivere til oss slik at de skal kunne fortelle hvilke behov de har, og hvordan de ser på framtiden. Det spiller jo ingen rolle hva jeg har som mål, og hvordan mine utfordringer ser ut hvis jeg ikke har en mottaker som er beredt til å stille opp.

- Det er et mektig oppdrag. Jeg hadde aldri kunnet forutse at dette skulle hende, men det hadde jo ingen. Og jeg kan love deg at jeg likevel hadde søkt denne jobben. Det er ikke for å slå meg på brystet, men jeg er ganske dyktig til å håndtere kriser, jeg blir kanskje som best da - jeg blir veldig fokusert.

Det finns fire faser i en krisereaksjon, sier hun: Første fase er sjokket, deretter kommer reaksjonen - når man prøver å finne ut hva som skjer, så kommer bearbeidingsfasen som kjennetegnes ved hvordan vi tar tak i utfordringene og så kommer nyorienteringen når vi gjennomfører forandringene.

- Det er det vi vanligvis kaller en psykologisk krisereaksjon?

- Et samfunn består av mennesker, og samfunnets reaksjon er menneskelig. Det gjør at vi kan arbeide med måten å reagere. Da gjelder det å samle troppene og bli veldig organisatorisk i måten å jobbe på, og vise at dette løser vi fordi vi er så kompetente.

Back to basics

- Det er interessant med valget av Barack Obama. Jeg har tenkt at nå slår pendelen tilbake fra dyktighet, dugelighet, effektivitet, finans og penger til etikk, vurderinger og spørsmål om tillit. En annen agenda begynner å slå, og det gjør meg lykkelig, de spørsmålene er litt mer back to basics.